

[Larsen (Bjerre).]

priationen kan have sin store Berettigelse, da man ellers meget let igen kommer ind i skæbnesvangre Bolignødssituationer, som vi har kendt for ikke lang Tid siden, og som endnu ikke er helt forsvundet. Kommunerne bør derfor, som § 5 bestemmer, have Ret til at gennemføre de Bestemmelser.

Midlerne, som skal anvendes, fastsættes i § 6 til 6 Mill. Kr., 3 Mill. Kr. af Statskassen og 3 Mill. Kr. af Jordfonden.

I § 7 fastsættes, hvem der skal rettes Henvendelse til angaaende Erhvervelse af Jord. Henvendelsen skal rettes til Statens Jordlovsudvalg. Det forekommer mig, at man her har en god Garanti for, at Loven ikke benyttes planløst. Det Arbejde, Statens Jordlovsudvalg hidtil har udrettet, har kun kunnet vække Anerkendelse og aftvinge Respekt, og at Arbejdet ikke skulde fortsættes efter samme Linie, kan jeg ikke tænke mig.

At Statens Jordlovsudvalg faar yderligere Raaderum og videre Virkeplads, forekommer mig saare naturligt og noget, som selve Udviklingen kræver. Lovgivningen bør derfor ikke lægge sig hindrende i Vejen for en Udvikling af Adgangen til Jord for Landets arbejdende Ungdom og Vilkaarene for at bruge Jord. Disse Vilkaar lempes, saaledes at ogsaa den fattige unge Mand eller Kvinde kan faa Del i det Arbejde, der betyder en god Indsats for at frembringe Værdier til Fordel for den enkelte saavel som for Samfundet.

Skridter man endelig til Ekspropriation, naar det viser sig ugørligt i det frie Marked at skaffe den nødvendige Jord frem, idet den enten ikke kan købes eller tilbydes til meningsløst høje Priser, saa siger § 9, at Erstatningen for den eksproprierede Jord bestemmes paa Grundlag af den Værdi, hvortil Jorden er ansat ved den sidst foretagne almindelige Ejendomsskyldvurdering. Det er rimeligt og naturligt, at her, hvor man selv har foreslaaet en Værdi af Jorden, som Vurderingsmyndighederne har taget deres Stilling til, her svarer man Udgifterne efter dette, og Prisen er fastlagt. Er der endelig sket Kulturforbedringer paa Jorden mellem Vurderingen og Ekspropriationen, saa kan Jorden omvurderes, og Erstatningen kan fastsættes derefter.

§ 14 indeholder Bestemmelse om, at Kommunerne med Støtte af Statens Jordfond faar Adgang til at erhverve Jord til Udstykning. Med denne Paragrafs Gennemførelse vil jeg mene, at der gives forøgede Muligheder for Oprettelse af selvstændige Hjem.

§ 15 bestemmer, at Salgssummer ved Afhændelse af Kommunerne tilhørende Ejendomme, Renter og Afdrag af Kommunerne tilhørende Prioriteter samt Afløsningssummer for Kommunerne tilhørende Grundbyrder og Servitutter kan anvendes til Indkøb af den her omtalte Jord. Desforuden faar Kommunerne Lov til af de ordinære Indtægter at opkøbe Jord og ogsaa uden højere Myndigheds Samtykke at optage Laan til Opkøb af Jord, hvis Laanet ikke overstiger et Beløb af over 1 pCt. af den samlede Grundværdi i Kommunen.

Ved disse Jordopkøb kan efter Begæring af Kommunen fra Statens Jordfond tilskydes et Beløb svarende til $\frac{1}{4}$ af den ansatte Grundværdi af den Jord, der saaledes erhverves, hvad enten det er til selvstændige Jordbrug, eller det er til Haven eller Byggegrund for en Familie. Statens Jordfond yder et Tilskud af 2 Mill. Kr. aarlig, deraf 1 Mill. Kr. aarlig til Erhvervelse af Jord til Haver eller Byggepladser.

I § 20 bestemmes, at der til at administrere de kommunale Jordkøb i hver Kommune ned sættes et kommunalt Jordudvalg paa 3 Medlemmer valgte efter Forholdstal. Dette Udvalg foretager Opkøb og Salg, og til alle Handler, der foretages, kræves Kommunalbestyrelsens Godkendelse.

Endelig er der en ny Bestemmelse i Forslagets § 12, gaaende ud paa, at der efter Indstilling af Amtskommissionen og Statens Jordlovsudvalg efter Bemyndigelse af Landbrugsministeren kan ydes Etabløringslaan, det vil sige Laan til Anskaffelse af Besætning, Inventar, Maskiner m. v., paa indtil $\frac{1}{10}$ af Vurderingssummen for Jord og Bygninger, dog ikke over 2 000 Kr. Dette Laan forrentes med $4\frac{1}{2}$ pCt., er afdragsfrit i 5 Aar og afdrages derefter med $\frac{1}{10}$ hvert Aar. For Laanet gives der Pant i Bruget med Bygninger, Besætning og Avlsredskaber.

Disse Drifts laan, om jeg maa kalde dem saaledes, vil blive hilst med Tilfredshed af Nybyggerne. Her er et Omraade, hvor mange er gaaet i Stykker. Paa Grund af manglende Driftskapital har de maattet give tabt. Mange har forsøgt at rejse Driftskapital og har ogsaa faaet den, men paa hvilket Grundlag? Ofte i Form af Kautionslaan eller Vekselgæld til høje Renter og store Afdrag. Den medbragte, sammen sparede Kapital er medgaaet til Dækning af $\frac{1}{10}$ af Byggelaanet og til Indkøb af Besætning, og de unge Mennesker er kørt fast i Løbet af nogle faa Aar. De har tabt deres Indsats, deres opsparede Arbejde, og har maattet vende tilbage som Arbejdsmænd.